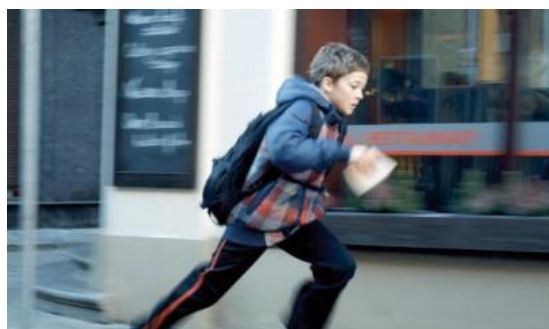

nowe horyzonty edukacji filmowej

CYKL | MŁODZI W OBIEKTYWIE
GRUPA WIEKOWA | SZKOŁA PODSTAWOWA 4–6

ANALIZA PSYCHOLOGICZNA

opracowanie: Joanna Gieręto

FILM | „MAMO, KOCHAM CIĘ”, reż. J. Nords

Dwunastoletni Raimonds mieszka z mamą w Rydze, chodzi do szkoły muzycznej, gra na saksofonie. Kobieta dużo pracuje i mało czasu poświęca synowi. Brak ojca i nieobecność matki chłopiec wypełnia, włączając się po mieście ze swoim najlepszym kumplem. Raimonds często dostaje uwagi w szkole i zdarza się że jest odsyłany do pedagoga; próbuje uchodzić w oczach matki za miłego i ułożonego, jednocześnie jednak dołącza do młodocianego gangu. Próbując zatuszować złe wiadomości ze szkoły, wpada w spiralę kłamstw, którą trudno mu zatrzymać.

Film jest przestrożą przed skutkami kłamstwa, konfrontuje też postawę dorosłych wobec mniejszych lub większych kłamstw swoich i dzieci. Trudno oczekiwać od dziecka prawdomówności, jeśli osoba dojrzała sama nie potrafi skonfrontować się z prawdą. Nieraz postawa dorosłego skutkuje odrzuceniem dziecka (milczenie, obrażenie się), karze (krzyk, niewspółmierne do przewiny kary), jest radykalna, nie przyzwala na popełnianie błędów. To uruchamia spiralę kłamstw. Dorośli powinni zachować spokój, kiedy dziecko przychodzi z trudną wiadomością. Podziękować i pochwalić za szczerość – bo to musiało dużo kosztować młodą osobę. Należy zastanowić się wspólnie, jak problem rozwiązać (np. przeprosić, poprawić ocenę, odpracować finansową stratę pomocą w domu). Taka postawa dorosłego stanowi dla dziecka sygnał, że może pozwolić sobie na szczerość, a popełnione błędy nie naruszają ich relacji.

TEMATY DO OMÓWIENIA

Film stwarza okazję do omówienia z uczniami dwóch tematów:

- Kłamstwo
- Popełnianie błędów i ponoszenie konsekwencji

Kłamstwo

Raimonds ukrywa przed mamą informację o problemach szkolnych, nie przyznaje się też do kradzieży pieniędzy, mimo że winą zostaje obarczony jego kolega. Dorośli w filmie także kłamią – mama chłopca nie przyznaje się, że idzie na spotkanie, zasłaniając się pracą.

Co stoi za tymi mniejszymi i większymi kłamstwami? Raimonds ukrywał przed mamą prawdę z obawy przed konsekwencjami za niegrzeczne zachowanie w szkole (prawdopodobnie obawiał się krzyków, zakazu korzystania z komputera), chciał też chronić bliską mu osobę przed kolejnymi zmartwieniami. Mama Raimondsa mogła nie chcieć mówić chłopcu o randce z obawy przed jego reakcją (złością, niepokojem), być może czuła się skrępowana, a może nie chciała mówić synowi o jeszcze świeżej relacji, dopóki nie będzie miała pewności, że to coś trwałego i wartościowego. Czy są jeszcze inne powody, dla których ludzie kłamią?

Jak kłamstwa wpływają na relację z innymi ludźmi? Jakie emocje wywołuje kłamstwo u osoby oszukanej? Mama Raimondsa i jego przyjaciel odczuwali złość na chłopca. Konsekwencją kłamstwa może być też czasowa, a czasem stała utrata zaufania bliskich osób.

Czy kłamstwo jest skutecznym sposobem na rozwiązanie problemów? Kłamstwo wydaje się atrakcyjną metodą rozwiązywania problemów, ponieważ odracza konfrontację z rzeczywistością i konsekwencjami. Niestety, problemy narastają jak kula śnieżna – często są większe niż te, które się chciało ukryć. Co by się stało, gdyby Raimonds powiedział mamie o uwadze od pedagoga od razu? Być może mama zaśmiałaby się, jak w końcowej scenie filmu i po prostu podpisała uwagę. Co by się stało, gdyby mama dowiedziała się, że saksofon został ukradziony i znajduje się w lombardzie? Być może odkupiłaby instrument albo zgłosiła ten fakt na policję.

Popęłnianie błędów i ponoszenie konsekwencji

Każdy z nas ma prawo popełniać błędy, zwłaszcza dzieci. Należy zwrócić uwagę uczniom na to, że nawet jeśli zrobi się coś niefajnego, można sytuację naprawić. W jaki sposób poradził sobie z tym Raimonds? Przyznał się przyjacielowi i mamie do kradzieży pieniędzy, zdecydował się sprzedać swoją hulajnogę, aby odzyskać pieniądze. Warto przypomnieć uczniom, że dorośli również popełniają błędy i niewłaściwie się zachowują – wskazać scenę, w której mama uderzyła chłopca, i zastanowić się wspólnie, co powinna była zrobić (przeprosić syna).